

Ocena dorobku naukowego
i działalności dydaktyczno-organizacyjnej
ks. dra hab. Andrzeja Anderwalda
w związku z postępowaniem kwalifikacyjnym
o nadanie tytułu naukowego profesora teologii

Zgodnie z §19 ust. 3 pkt. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. z 2018 r. poz. 261) przedstawiam niniejszym recenzję, zawierającą „szczegółowo uzasadnioną ocenę, czy osoba ubiegająca się o nadanie tytułu profesora spełnia wymagania określone w art. 26 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65 poz. 595 z 14 marca 2003 z późniejszymi zmianami)” oraz moje stanowisko w sprawie nadania tytułu profesora ks. dr. hab. Andrzejowi Anderwaldowi, profesorowi Uniwersytetu Opolskiego.

Postępowanie o nadanie ks. Andrzejowi Anderwaldowi, prof. UO, zwanemu dalej Kandydatem, tytułu profesora w dziedzinie nauk teologicznych wszczęła Rada Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w Opolu. Kandydat, zgodnie z ustawą i wymienionymi powyżej rozporządzeniami, przedstawił do recenzji następujące materiały:

1. Ankietę oceny osiągnięć naukowych osoby ubiegającej się o nadanie tytułu profesora po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego, ze wskazaniem, które z przedstawionych osiągnięć Kandydat uznaje za najważniejsze;

2. Autoreferat w języku polskim i angielskim, przedstawiający osiągnięcia naukowe Kandydata oraz osiągnięcia w zakresie opieki naukowej i kształcenia młodej kadry, w tym informacje o zakończonych przewodach doktorskich, gdzie Kandydat pełnił funkcję

promotora oraz o otwartych, a jeszcze nie zakończonych przewodach doktorskich, jak również o recenzjach sporządzonych przez Kandydata w przewodach doktorskich, postępowaniach habilitacyjnych, a także o działalności popularyzującej naukę;

3. Kopie artykułów Kandydata.

Do wniosku Kandydat dołączył również następujące pozycje książkowe:

1. *Zur Vernünftigkeit des Glaubens. Überlegungen zum Dialog zwischen (Fundamental-) Theologie und Naturwissenschaften*, Opole 2017;
2. Książkę redagowaną wspólnie wraz T. Dola, M. Rusecki, *Tożsamość teologii*, Opole 2010;
3. Książkę współredagowaną z R. Zwick, *Wiara w poszukiwaniu zrozumienia. Hermeneutyki teologiczne 50 lat po Soborze Watykańskim II. Glaube, der verstehen sucht. Theologische Hermeneutiken 50 Jahre nach dem II. Vatikanischen Konzil*, Opole 2014.

W związku z powyższym, pod względem formalnym wnioszek złożono prawidłowo i może być przedmiotem dalszego opracowania w formie niniejszej recenzji. Podstawowym zadaniem recenzenta jest potwierdzenie spełnienia warunków, jakie postawił Ustawodawca przed kandydatami starającymi się o uzyskanie tytułu profesora, a które zapisano w art. 26 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym (...) wymienionymi powyżej.

Ustawodawca wymaga, aby Kandydat do tytułu profesora posiadał:

A. osiągnięcia naukowe znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;

B. doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowe w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbył staże w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych lub prowadził prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych;

C. osiągnięcia w opiece naukowej:

- uczestniczył co najmniej raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia,

- uczestniczył co najmniej raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczył w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim,

- uczestniczył dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub przewodzie habilitacyjnym lub postępowaniu habilitacyjnym.

Po przeanalizowaniu przedstawionych dokumentów i wykazów z pełną odpowiedzialnością mogę stwierdzić, że ks. A. Anderwald wypełnia uwarunkowania ustawowe, warunkujące możliwość nadania mu tytułu profesora. Poniżej przedstawiam

stosowne wyjaśnienia, odnosząc się szczegółowo do wymagań określonych przez Ustawodawcę.

A. osiągnięcia naukowe, znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym.

Ks. Andrzej Anderwald uzyskał w 1989 r. na Wydziale Teologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie tytuł zawodowego magistra teologii na podstawie pracy pt. *Problem możliwości wykorzystania poznania z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych w filozoficznej nauce o Bogu*.

Z kolei stopień doktora nauk teologicznych w zakresie teologii fundamentalnej osiągnął w 1996 r. na podstawie rozprawy pt. *Problem udziału nauk przyrodniczych w procesie rozpoznania cudu. Analiza zagadnienia na przykładzie literatury niemieckiej XX w.*, którą napisał pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Mariana Ruseckiego na KUL-u.

Natomiast stopień doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie teologii fundamentalnej przyznano mu w 2007 r. na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego na podstawie dorobku naukowego oraz rozprawy habilitacyjnej pt.: *Teologia a nauki przyrodnicze. Rola wiedzy przyrodniczej w dociekaniach teologicznych*.

Od 2011 r. piastuje stanowisko profesora nadzwyczajnego, a od 2017 r. pełni funkcję kierownika Katedry Teologii Fundamentalnej i Religiologii na Wydziale Teologicznym UO. Na Wydziale Teologicznym tegoż Uniwersytetu prowadzi zajęcia dydaktyczne od 1996 r. na kierunkach: teologia, nauki o rodzinie oraz kultura śródziemnomorska.

Dorobek naukowy Kandydata budzi uznanie. Przed habilitacją na swoje naukowe konto zapisał 86 pozycji, w tym:

- monografie: 2
- publikacje współautorskie: 1
- artykuły w czasopismach: 14
- udział w opracowaniach zbiorowych: 13
- biogramy, hasła encyklopedyczne: 22
- artykuły recenzyjne: 4
- opublikowane recenzje: 27
- opublikowane omówienia: 12
- opublikowane sprawozdania: 5

- popularnonaukowe: 1.

Z kolei po habilitacji, czyli od roku 2007, Kandydat stał się autorem 66 pozycji, do których zaliczamy:

- monografie: 1
- publikacje współautorskie: 2
- artykuły w czasopismach: 14
- udział w opracowaniach zbiorowych: 27
- hasła encyklopedyczne: 1
- recenzyjne wydawnicze: 6
- opublikowane recenzje: 10
- popularnonaukowe: 1.

Analiza problematyki podjętej w pracy doktorskiej i habilitacyjnej, a zwłaszcza w drukach zwartych od roku 2007, wykazuje, iż Kandydat w sposób konsekwentny i przemyślany buduje swoją pozycję w świecie teologii. Jest on zakorzeniony zwłaszcza w teologii fundamentalnej, gdzie koncentruje się na badaniu relacji między wiarą a rozumem, a w szczególności relacji między teologią a naukami przyrodniczymi. Jego osiągnięcia w zakresie wykazania racjonalności wiary oparte są na znajomości współczesnej filozofii, nauk historycznych i przyrodniczych.

Posiłkowanie się naukami przyrodniczymi w uzasadnianiu i uwiarygodnieniu wiary w dorobku Kandydata po habilitacji nabrało nie tylko właściwego tempa, ale uległo umiędzynarodowieniu oraz sprecyzowaniu. Potwierdzają to kierunki badawcze, jakie można zauważyć w jego rzetelnych publikacjach. Kandydat w swoich naukowych dociekaniach skoncentrował się na pięciu następujących obszarach traktujących o rozumności wiary: **1. relacja wiary i rozumu w nauczaniu Benedykta XVI** (artykuły: *Apologia rozumności wiary*, 2008; *Wiara i rozum*, 2009; *Postulat „polifonicznej korelacji“*, 2010; *O racjonalności wiary dzisiaj*, 2012); **2. interdyscyplinarność w teologii fundamentalnej** (artykuły: *Teologia wobec roszczeń scientific community*, 2007, *Stworzenie czy ewolucja? Próba rozwiązania pewnej kontrowersji w świetle myśli Josepha Ratzingera – Benedykta XVI*, 2010; *Wiarygodność aktu wiary w dialogu z neurobiologią*, 2014); **3. ustalenie warunków odpowiedzialnego dialogu teologii i wiedzy przyrodniczej** (artykuły: *Die Suche nach Kriterien*, 2009; *Otwarcie Kościoła na naukę*, 2010; *O tożsamości teologii na tle relacji z naukami przyrodniczymi*, 2010; *St. John Paul II's Ideas of Dialogue*, 2016); **4. specyfika relacji teologia – nauki** (artykuły: *Postulat hermeneutycznej potrzeby relacji „nauki – teologia“*, 2011; *Auf der Suche nach dem Gesamtsinn*, 2014; *Postulat hermeneutycznej*

potrzeby relacji teologia – nauki przyrodnicze w perspektywie współczesnej protestanckiej teologii stworzenia, 2017); 5. **teologia techniki** (artykuły: *Człowiek wobec cywilizacji naukowo-technicznej*, 2011; *W poszukiwaniu nowej idei postępu technicznego*, 2019; *Zwischen Rom und Silicon Valley*, 2019).

Studiując drukowane pozycje Kandydata, dochodzę do mocnego przekonania, iż jest on człowiekiem nauki. W swoich artykułach stawia rzeczywiste problemy, a nie urojone tezy. Pragnie tworzyć integralny świat dla osoby ludzkiej w jej wymiarze biologicznym, psychicznym i duchowym. W zakresie zaś metody odchodzi zdecydowanie od spekulacji, która tak mocno przez wiele ostatnich wieków zawładnęła teologią, a z którą wielu jej reprezentantów wciąż nie może się pożegnać.

Na większą uwagę w dorobku naukowym Kandydata zasługuje z pewnością jego niemieckojęzyczna monografia *Zur Vernünftigkeit des Glaubens. Überlegungen zum Dialog zwischen (Fundamental-) Theologie und Naturwissenschaften*, Opole 2017, stron 167.

Praca składa się z trzech rozdziałów: I. *Glaube und Vernunft*, II. *Kirche und Wissenschaft*, 3. *Theologie und Naturwissenschaft*. Ponadto dołączony jest *Abschluss: Theologie und die Suche nach einem Gesamtsinn*. W końcowej części tej książki znajduje się również *Quellenverzeichnis*, *Literaturverzeichnis* oraz *Personenregister*.

Szkoda, iż niemieckojęzyczna publikacja została wydana na polskim gruncie przez Redakcję Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, gdyż z pewnością z jednej strony w bardzo nikłym zakresie dotrze do czytelnika niemieckojęzycznego choćby ze względu na problem dystrybucji, a z drugiej: trudno oczekiwać, aby rodzimy czytelnik sięgał w pierwszej kolejności po książki niemieckie. Tego rodzaju praca naukowa winna być wydana przez wydawnictwo posiadające odpowiedni kolportaż na terenie Austrii bądź Niemiec, co z pewnością przyniosłoby większą renomę naszemu Kandydatowi i umiędzynarodowiło jego osiągnięcia, wypracowywane zwłaszcza na polskim gruncie.

Lektura tej publikacji odsłania znakomity warsztat naukowy autora. Od strony metodologicznej mamy do czynienia z wyrazistą i poprawnie skonstruowaną prezentacją problematyki rozumności wiary (*die Vernünftigkeit des Glaubens*). Natomiast od strony merytorycznej głównym przesłaniem tej pracy jest prezentacja wysiłków katolickiej teologii o rozumność chrześcijańskiej wiary w kontekście współczesnej naukowej kultury myślenia. Jak zachowuje się nadprzyrodzona wiara w stosunku do ludzkiego rozumu? Jakie jest miejsce teologii w gmachu nauk przyrodniczych? Tych i wiele innych pytań nabierają ponadto swojej ostrości w świetle negowania naukowości teologii przez nauki przyrodnicze (*science*). W dzisiejszym ponowoczesnym świecie wiara jako rodzaj poznania umysłowego jest bowiem

mocno deprecjonowana i uważa się ją wręcz za wiedzę irracjonalną.

W tej interesującej monografii Kandydat podejmuje sporo trudnych zagadnień, wiążących się z teologią jako taką i pozostałymi naukami. Słusznie zauważa, iż współczesny rozwój nauki doprowadził nie tylko do ulepszenia jej metod badawczych czy też do zaawansowanej specjalizacji, co spowodowało powstanie wielu nowych dyscyplin, lecz także ów rozwój skutkuje izolacją poszczególnych dyscyplin i fragmentaryzacją ich osiągnięć. Powstał tzw. *efekt fałszywego kręgu* (*Effekt des falschen Zirkels*). Z jednej strony specjalistyczne metody ujmują coraz precyzyjniej dany aspekt rzeczywistości i prowadzą do wzrostu wiedzy w poszczególnej dyscyplinie, a z drugiej traci się całościowy obraz rzeczywistości.

Wychodząc naprzeciw tym trudnościom, Kandydat w kontekście polskiej teologii proponuje rozpatrzyć dwa aspekty: koncepcję teologii jako nauki Michała Hellera oraz zasadę hermeneutycznego kręgu Jerzego Cudy. Celem takich działań jest ukazanie hermeneutycznej konieczności odnośnie do relacji między nauką a teologią, co miałyby służyć wypracowaniu integralnego ujęcia rzeczywistości. W konsekwencji – jak zauważa Kandydat – mogłoby to zapobiec dalszemu rozbiciu i rozczłonkowaniu wiedzy. Postulat Hellera na temat koncepcji teologii jako nauki oraz postulat Cudy odnośnie teologii jako „ludzkiej nauki” wskazują na konieczność współpracy *fides querens intellectum* oraz *intellectus quarens fidem*. Konkretnie oznacza to kooperację między teologią i innymi naukami, aby osiągnąć integralny obraz rzeczywistości.

Z pewnością tej naukowej książki Kandydata należy się wysoka ocena. Wynika to nie tylko z dość aktualnej i rzeczywistej problematyki, jaka jest w niej poruszana, lecz też z jej metodologicznych i merytorycznych ustawień. Jednakże wysoka kwalifikacja dla *Zur Vernünftigkeit des Glaubens. Überlegungen zum Dialog zwischen (Fundamental-) Theologie und Naturwissenschaften* jest ponadto wynikiem prób rozwiązania napięcia między współczesną teologią w naukami przyrodniczymi, jakie podejmuje Kandydat jako samodzielny myśliciel.

Jego ponadprzeciętną działalność naukową charakteryzują także uczestnictwa, często z wystąpieniami w formie referatów, w licznych krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Z przedstawionych dokumentów dowiadujemy się, iż uczestniczył w 16 krajowych oraz 11 zagranicznych konferencjach.

Sylwetkę Kandydata jako dojrzałego naukowca współtworzą liczne członkostwa w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism, co świadczy o uznaniu, jakim się on cieszy w środowisku naukowym. I tak współuczestniczy w redagowaniu *Studiów*

Teologiczno-Historycznych Śląska Opolskiego, ISSN 0137-3420, [7 punktów MNiSW, lista B], od 2008 roku jest sekretarzem *Zespołu Redakcyjnego* (2010-2016); *Studiów i Materiałów Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Rogowie*, ISSN 1509-1414 [7 punktów, lista MNiSW, lista B] (2012-2016), *Przeglądu Piśmiennictwa Teologicznego*, ISSN 1425-7998 od 2015, a od 2005 r. członkiem *Zespołu Redakcyjnego, Roczników Teologicznych* (Z: Teologia Fundamentalna i Religiologia KUL) [12 punktów, lista MNiSW, lista B], (2012-2013). Ponadto Kandydat od 2011 r. uczestniczy w Radzie Naukowej serii *Colloquia Theologica*, wydawanej przez Wydział Teologiczny UO, ukazującej publikacje z międzynarodowych sympozjów, będących rezultatem bilateralnej współpracy WT UO z Wydziałami Teologicznymi Uniwersytetu w Moguncji, Monasterze i Erfurcie.

B. doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowe w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbył staże w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych lub prowadził prace naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych.

Jeśli chodzi o udział Kandydata w projektach badawczych, to można wskazać na jego aktywność w krajowym zespole realizującym grant: „Tożsamość teologii jako nauki. Kontekst polski na tle przemian europejskich” (NN 101 105 837). Realizacja jego w latach 2009-2010, zakończona sukcesem, a dowodem jest współredakcja książki *Tożsamość teologii*, Opole 2010, ss. 478.

Ma również na swoim koncie współpracę w ramach międzynarodowej działalności, jaką była organizacja międzynarodowej konferencji w maju 2013 r. pod tytułem *Wiara w poszukiwaniu zrozumienia. Hermeneutyki teologiczne 50 lat po Soborze Watykańskim II* (8-9.05.2013 WT UO) oraz studyjnego pobytu grupy 24 studentów i 5 pracowników naukowych (7-12.05.2013) w ramach kooperacji z partnerem zagranicznym (Wydział Teologii Katolickiej Westfalskiego Uniwersytetu Wilhelma w Monasterze). Efektem tego projektu, obok konferencji i studyjnego pobytu studentów i pracowników, stała się publikacja: *Wiara w poszukiwaniu zrozumienia. Hermeneutyki teologiczne 50 lat po Soborze Watykańskim II/ Glaube, der Verstehen sucht Theologische Hermeneutiken 50 Jahre nach dem II. Vatikanischen Konzil*, Andrzej Anderwald, Reinhold Zwick (red.), Red. Wydaw. WT UO: Opole 2014, ss. 169 [2], ISBN 978-83-63950-28-6 (praca zawiera 90% teksty w języku obcym).

Naukowe doświadczenie Kandydata uzyskało swoje kolejne pogłębienie w trakcie współpracy bilateralnej z Wydziałem Katolickiej Teologii w Würzburgu. Złożył się na nią udział z wykładem w seminarium doktorancko-habilitacyjnym prowadzonym przez prof. Wolfganga Klausnitzera (29-30.10.2015 Wydział Katolickiej Teologii Uniwersytetu w Würzburgu) oraz w konferencji z udziałem przedstawicieli teologii fundamentalnej z Austrii i Niemiec, pt. *Apologie und Glaubensrechenschaft zwischen Konfrontation und Korrelation*, Würzburg – Bamberg 25-26.01.2016.

Wymiernym efektem współpracy z prof. W. Klausnitzerem była publikacja: *Glaubensrechenschaft im Kontext der Wissenschaft. Ein fundamentaltheologischer Entwurf*, w zredagowanej przez B. E. Koziela monografii *Apologie und Glaubensrechenschaft zwischen Konfrontation und Korrelation. Überlegungen zur Struktur gegenwärtiger Fundamentaltheologie*, Echter Verlag GmbH, Würzburg 2017, ss. 432, ISBN 978-3-429-03974-5.

Kandydat uczestniczył także w międzynarodowym projekcie *Sprach-Sozialpastoral Sommerschule / Letnia Szkoła Językowo-Pastoralna*, który realizowano we współpracy z Fundacją Haus der Action 365, Frankfurt. Był dwukrotnie odpowiedzialny za przygotowanie i współprowadzenie edycji XXV (30.07-13.08.2017) i XXVI (8-20.07.2018) tegoż projektu z udziałem 15 alumnów Wyższego Międzydiecezjalnego Seminarium Duchownego w Opolu – studentów Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego oraz studentów i wykładowców Wyższej Szkoły Filozoficzno-Teologicznej w Sankt Georgen.

Imponujące są zatem działania Kandydata w zakresie międzynarodowego sposobu uprawiania nauki. W ramach swoich poza Polską pobytów naukowych wskazuje aż na 9 ośrodków: 1-5.07.2013, Instytut Teologii Fundamentalnej i Ekumenizmu na Wydziale Katolickiej Teologii Uniwersytetu Juliusza-Maksymiliana w Würzburgu; 6-31.10.2014, Saint Patrick's College Maynooth (Irlandia) <http://maynoothcollege.ie/>; 4-13.12.2014, Newman University Birmingham (Wielka Brytania) www.newman.ac.uk/; 14-18.09.2015, Maryvale Institute, Internationale Catholic College (Wielka Brytania) (<http://www.maryvale.ac.uk/>); 20.09-25.09. 2015, Newman University Birmingham (Wielka Brytania); 17.11-15.12. 2015, Theologische Fakultät Paderborn, www.thf-paderborn.de; 16-23.01. 2016, Katholische Privatuniversität Linz Katholische <http://ku-linz.at/>; 1-9.09. 2016, Newman University Birmingham (Wielka Brytania); 22-27.07.2018, Wyższa Szkoła Filozoficzno-Teologiczna w Sankt Georgen (Frankfurt).

Ponadto Kandydat wykazał się aż 7-krotnym uczestnictwem w europejskim programie Erasmus+ (*Staff mobility for teaching*): 14-20.06.2009, na Wydziale Katolickiej Teologii

Uniwersytetu w Moguncji, Niemcy; 2-7.03.2014, na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu w Bratysławie – Trnawie, Słowacja; 25-31.10.2015, na Wydziale Katolickiej Teologii Uniwersytetu w Würzburgu, Niemcy; 19-22.04.2016, na Saints Cyril and Methodius Faculty of Theology, University of Olomunc, Czechy; 15-19.05.2017, na Wydziale Katolickiej Teologii Uniwersytetu w Erfurcie, Niemcy; 19-23.11.2017, na Wydziale Prawosławnej Teologii Uniwersytetu w Preszowie, Słowacja; 1-5.04.2019, na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Karola w Pradze, Czechy.

C. osiągnięcia w opiece naukowej.

Przywołajmy teraz osiągnięcia Kandydata, jakich Ustawodawca domaga się w przypadku dążenia do tytułu profesorskiego w zakresie naukowej opieki. Otóż Kandydat był promotorem 23 prac magisterskich i 6 licencjackich. Aktualnie pod jego kierownictwem powstaje kolejnych 8 prac magisterskich. Także wypromował 1 doktorat w 2011 r., a obecnie otacza naukową troską 2 rozpoczęte przewody doktorskie. Również był recenzentem w 3 postępowaniach habilitacyjnych i 6 przewodach doktorskich.

W ramy jego opieki naukowej możemy też włączyć zajęcia dydaktyczne, jakie prowadzi od semestru zimowego 1996 r. na Uniwersytecie Opolskim na Wydziale Teologicznym na stanowisku adiunkta, a od 2011 r. jako profesor nadzwyczajny. Są to zarówno zajęcia podstawowe, jak i wykłady monograficzne dla licencjatów kościelnych i doktorantów. Tematyka tych wykładów obejmuje zagadnienia z zakresu teologii fundamentalnej, antropologii teologicznej, wprowadzenia do chrześcijaństwa, gerontologii religijnej, wolontariatu oraz metodyki pracy naukowej.

Nasz Kandydat sprawował szereg funkcji tak na swojej macierzystej uczelni, jak i poza nią, które wiązały się z tworzeniem warsztatu i środowiska dla pracy naukowej wielu innych osób. Jego poczynania w tym zakresie wpisywały się też w popularyzację naukowego myślenia i postępowania dla całych kręgów szerokiego otoczenia. Nie można tu pominąć milczeniem jego bardzo ważnej funkcji, jaka odnosi się do formacji przyszłych duchownych. Kandydat jest bowiem od roku 2016 rektorem Wyższego Międzydiecezjalnego Seminarium Duchownego w Opolu.

D. Wniosek końcowy

Po zapoznaniu się ze złożonym wnioskiem i załącznikami, recenzent wyraża swoje zdecydowane przekonanie, że złożony wniosek jest kompletny, tak pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Tym samym odpowiada wymogom stawianym w *art. 26 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65 poz. 595 z 14 marca 2003 z późn. zmianami)* w postępowaniu o nadanie tytułu profesora w dziedzinie nauk teologicznych.

W związku z powyższym, recenzent udziela swojego poparcia dla wniosku o nadanie ks. dr. hab. Andrzejowi Anderwaldowi tytułu profesora nauk teologicznych w dziedzinie teologii fundamentalnej.

Albowiem omówione bogate osiągnięcia akademickie Kandydata jednoznacznie pokazują, że jest on teologiem autentycznie szczącym się poważnym dorobkiem naukowym, i to co najmniej z dwóch względów. Ilościowo jest to dorobek potężny, będący niewątpliwym świadectwem jego pracowitości. Natomiast jakościowo – co ważniejsze – odślania solidność i rzetelność prawdziwego człowieka nauki, który stawia rzeczywiste problemy i szuka rozwiązań nie tylko na krajowej, lecz i międzynarodowej płaszczyźnie. Kandydat do tytułu profesorskiego dysponuje także odpowiednim warształem metodologicznym, do którego zaliczyć trzeba nie tylko biegłą znajomość kilku języków obcych, ale wypracowaną już zdolność do samodzielnej prezentacji i oceny. Ważną elementem jego naukowej sylwetki jest kontaktowość, dialogowość i międzynarodowość.

Bez żadnej przesady wolno ostatecznie stwierdzić, że opolski uczony jest wykształconym specjalistą o szerokich zainteresowaniach, a zwłaszcza znanym i uznanym znawcą o międzynarodowej renomie w zakresie rozumności wiary. Anderwald to twórczy, samodzielny naukowiec i pełnowartościowy dydaktyk o znacznej erudycji.

Z powyższego zestawienia i recenzji tak dorobku naukowego jak i działalności dydaktyczno-organizacyjnej wraz z tzw. książką „profesorską” Kandydata, wynika jednakże ostatecznie ocena pozytywna. Dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny wyraźnie jest tego wymownym świadectwem. Dlatego stwierdzam, że posiada on niezbędne kwalifikacje i spełnia w należyтым stopniu wymagania związane z uzyskaniem tytułu profesora w dziedzinie nauk teologicznych.

Kierownik Katedry
EKLEZJOLOGII
Andrzej Napiórkowski
o. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski

Kraków, 18 lipca 2019 r.